

Dosarul nr. 2ra-1724/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul central, Judecător – T. Avasiloaie

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – I. Secieru, V. Mihaila, I. Cotruță

Î N C H E I E R E

16 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de Dub Rodica,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Dub Rodica către Casa Națională de Asigurări Sociale, cu privire la obligarea efectuării plăților lunare a indemnizației, echivalentă cu suma pensiei de întreținere pentru copiii minori, obligarea de a majora cuantumul indemnizației, și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2020, prin care s-a respins apelul declarat de Dub Rodica și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 16 iulie 2018,

c o n s t a ț ă :

La 27 septembrie 2017, Dub Rodica a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, concretizată prin cererea din 28 mai 2018, solicitând:

- încasarea sumei de 580980,10 lei cu titlu de prejudiciu material pentru perioada 10 mai 2011 – 02 aprilie 2018, *perioadă în care pârâta nu a achitat indemnizații, nefiind achitată nici pensia de întreținere de către tatăl copiilor, perioadă în care se efectuau acte de procedură obligatorii, impuse de Hotărârea Guvernului nr. 769 din 25 noiembrie 1992 ”privind măsurile de ameliorare a situații materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare, pentru a avea dreptul de a se adresa în instanță de judecată”;*

- obligarea CNAS la plata lunară a indemnizației, echivalentă cu suma pensiei de întreținere pentru copiii minori, cu un adaos de 10 % în cuantum de 1100 lei pentru fiecare copil: Xxxxx și Xxxxx, *cu recalcul din 02 aprilie 2018 și indexarea anuală, în conformitate cu indicele inflației stabilit de Hotărârea Guvernului pentru alte indemnizații, la 01 aprilie sau de câte ori se va decide prin Hotărârea Guvernului;*

- obligarea CNAS să majoreze plata lunară a indemnizației pentru copiii Xxxxx și Xxxxx de la 1100 lei, până la 2190 lei, *la nivelul minimului de existență pentru un copil în trimestrul II al anului 2017 în mediul urban, cu recalcul din 02 aprilie 2018 și să fie modificat regulat, odată cu modificările datelor Biroului National de*

Statistică, la capitolul minimul de existență, un adaos de 10 % din minimul de existență;

- încasarea de la CNAS a prejudiciului moral în mărime de 10000 euro, în contul minorei Xxxxx, pentru tratament inuman și degradant, prin neasigurarea cu indemnizație în loc de pensie de întreținere, de la vârsta de 4 ani, timp de 8 ani, și încălcarea drepturilor copilului la viață decentă, odihnă, studii, alimentație, tratament, care nu vor mai putea fi recuperate niciodată;

- încasarea de la CNAS a prejudiciului moral în mărime de 10000 euro, în contul minorului Xxxxx, pentru tratament inuman și degradant, prin neasigurarea cu indemnizație în schimbul pensiei de întreținere, de la vârsta de 2 ani, timp de 8 ani, și încălcarea drepturilor copilului la viața decentă, odihnă, studii, alimentație, tratament, care nu vor mai putea fi recuperate niciodată;

- încasarea de la CNAS a prejudiciului moral în mărime de 10000 euro, în contul mamei Dub Rodica, pentru tratament inuman și degradant, prin neasigurarea cu indemnizație în schimbul pensiei de întreținere, și lăsarea unei femei cu 2 copii de vârstă fragedă (2 ani și 4 ani) grav bolnavi, fără resurse de existență și posibilitate de a munci, pentru lipsa unei vieți decente, a alimentației corecte și a tratamentului necesar, care a avut impact asupra sănătății psihice, deteriorate timp de 8 ani;

- încasarea de la CNAS a prejudiciului moral în mărime de 10000 euro, în contul minorei Xxxxx, pentru discriminare față de alți copii, care primesc indemnizație sau pensie de întreținere;

- încasarea de la CNAS a prejudiciului moral în mărime de 10000 euro, în contul minorului Xxxxx, pentru discriminare față de alți copii, care primesc indemnizație sau pensie de întreținere;

- încasarea de la CNAS a prejudiciului moral în mărime de 30000 euro, în contul lui Dub Rodica, pentru discriminare față de bărbatul, debitor, prin neachitarea indemnizației, în loc de pensia alimentară, timp de 8 ani pentru lipsa de viață privată, lipsa de odihnă, de studii, care nu vor putea fi recuperate niciodată, pentru lipsa de avansare în carieră profesională, creând imposibilitate de a cotiza în fondul social, pentru a beneficia de pensie și stagiul de pensionare, ceea ce o discriminează în viitorul apropiat, față de bărbați, deoarece la vârsta de pensionare nu va putea avea pensie, ci alocație de 150 lei pe lună;

- încasarea de la CNAS a prejudiciului moral în mărime de 10000 euro, pentru neinformarea activă, în 2014 și la adresările anterioare a părintelui Dub Rodica, în cunoștința de cauză că pensia alimentară nu este plătită, că are dreptul să ceară prin judecată, o indemnizație, în locul pensiei alimentare neachitate, utilizând Hotărârea Guvernului nr. 769 din 25 noiembrie 1992 "privind măsurile de ameliorare a situații materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare", răspunzând prin scrisoare nr. 1866 din 22 aprilie 2014 și care are obligația să publice pe pagina web a instituției publice de asigurare socială o astfel de informație de interes public major, în interesul superior al copiilor;

- încasarea de la CNAS a prejudiciului moral în mărime de 6000 euro, în contul părintelui Dub Rodica, pentru încălcarea dreptului la proprietate asupra sumei de 580980,10 lei prin neasigurarea cu indemnizație, în loc de pensie alimentară, fiind în cunoștință de cauză, că pensia nu e plătită, răspunzând prin scrisoarea nr.1866

din 22 aprilie 2014 și neinformând activ părintele, nici prin scrisoare, nici nu a publicat pe pagina web a instituției publice de asigurare socială, o astfel de informație de interes public major, în interesul superior al copiilor, cu privire la dreptul de a cere indemnizația, prin judecată de la CNAS în baza Hotărârii Guvernului nr. 769 din 25 noiembrie 1992 ”privind măsurile de ameliorare a situației materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare”;

- încasarea de la CNAS a prejudiciului material în mărime de 175997, 80 lei în contul mamei Dub Rodica, pentru recuperarea cheltuielilor suportate la recuperarea sănătății minorilor Xxxxx, Xxxxx, pentru recuperarea cheltuielilor suplimentare provocate acestora de împrejurări excepționale (boala gravă, schilodirea copilului etc.), care nu pot fi executate din motive ce nu depind de persoanele, obligate să le plătească în temeiul art. 1 și 2 din Hotărârea Guvernului nr. 769 din 25 noiembrie 1992 ”privind măsurile de ameliorare a situației materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare”, pentru a avea dreptul de a se adresa în instanța de judecată;

- încasarea de la CNAS a prejudiciului moral în mărime de 10000 euro în contul mamei Dub Rodica, pentru tratament inuman și degradant, prin neasigurarea cu tratament gratuit, garantat de Constituție, lăsând o femeie, cu 2 copii de vârsta fragedă (2 ani și 4 ani), grav bolnavi, fără resurse de existență și posibilitate de lucru, pentru lipsa de viață decentă, lipsa alimentației corecte, lipsa tratamentului necesar, care a avut impact asupra sănătății psihice, deteriorate de 8 ani;

- încasarea de la CNAS a dobânzii de întârziere, în contul Rodicăi Dub, dacă nu execută hotărârea instanței de judecată în termen de 90 de zile de la data devenirii definitive, chiar și în lipsa vinovăției în temeiul art. 243 din Codul de procedură civilă;

- încasarea de la CNAS a prejudiciului material în mărime de 8000 lei, pentru compensarea timpului de muncă pierdut, pentru scrierea prezentei cereri în judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 23 august 2012, a fost înregistrat spre executare titlul executoriu nr. 2-3252/10 din 15 noiembrie 2010, emis de Judecătoria Botanica, mun. Chișinău, prin care s-a dispus încasarea din contul lui Xxxxx în beneficiul Rodicăi Dub a pensiei pentru întreținerea minorilor Xxxxx și Xxxxx, în mărime de 1000 lei/lunar pentru fiecare copil, începând cu data de 09 iunie 2010 până la atingerea majoratului de către copii.

Cu toate acestea, Xxxxx nu a achitat pensia de întreținere a copiilor minori și, timp de 8 ani, a acumulat o restanță ce constituie 141888,55 lei.

De asemenea, reclamanta a menționat că prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19 decembrie 2013, a fost dispusă anunțarea în căutare a debitorului Xxxxx, iar după multiple demersuri, prin scrisoarea nr. 25-257/2012-3 din 06 ianuarie 2015, Procuratura Generală a RM i-a comunicat că la 05 ianuarie 2015 a fost dispusă pornirea urmăririi penale în privința lui Xxxxx în baza art. 320 alin. (1) din Codul penal, pe faptul eschivării intenționate a executării hotărârii instanței de judecată.

Suplimentar, reclamanta a menționat că în temeiul pct. 1 al Hotărârii Guvernului RM nr. 769 din 25 noiembrie 1992 ”Privind măsurile de ameliorare a

situației materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare”, s-a adresat la Casa Națională de Asigurări Sociale cu cerere privind achitarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori/indemnizației, neachitată de către debitorul Xxxxx, însă prin scrisoarea nr. 1866 din 22 aprilie 2014, cererea a fost respinsă.

Astfel, reclamanta a fost nevoită să depună prezenta cerere de chemare în judecată, pentru a-și apăra drepturile legale.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul central, din 16 iulie 2018, cererea de chemare în judecată depusă de Dub Rodica către Casa Națională de Asigurări Sociale, cu privire la obligarea efectuării plăților lunare a indemnizației, echivalentă cu suma pensiei de întreținere pentru copiii minori, obligarea de a majora cuantumul indemnizației, și repararea prejudiciului material și moral, a fost respinsă.

La 17 iulie 2018, Dub Rodica a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 08 octombrie 2018 a depus apel suplimentar, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul central, din 16 iulie 2018 și emiterea unei noi hotărâri.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2019, a fost respinsă cererea de apel depusă de Dub Rodica și menținută hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul central, din 16 iulie 2018.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 01 iulie 2020, s-a admis recursul depus de Dub Rodica și s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2019, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Drept motiv pentru a decide astfel, instanța ierarhic superioară a specificat că, în descrierea circumstanțelor de fapt și normelor de drept, în decizia contestată cu recurs, instanța de apel a făcut referire la o altă speță, astfel considerând că prezenta cauză, a fost soluționată superficial, fără examinarea tuturor circumstanțelor importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Astfel, la 22 septembrie 2020, Curtea de Apel Chișinău a emis decizia prin care s-a respins cererea de apel depusă de Dub Rodica și s-a menținut hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul central, din 16 iulie 2018.

Pentru a decide astfel, susținând poziția instanței de fond, instanța de apel a reiterat că pct. 1 al Hotărârii Guvernului nr. 769 din 25 noiembrie 1992 ”Privind măsurile de ameliorare a situației materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare”, modificat prin Hotărârea Guvernului nr.1478 din 15 noiembrie 2002 (în vigoare din 21 noiembrie 2002), este o normă prin care se face trimitere la prevederile unui alt act normativ și anume, Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii.

În continuare, făcând referire la Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1478 din 15 noiembrie 2002, adoptată în conformitate cu Legea nr.315 din 23 decembrie 2016 ”privind prestațiile sociale pentru copii”, Colegiul civil a remarcat că, la momentul depunerii cererii de chemare în judecată, Regulamentul în cauză nu prevedea nici un tip de indemnizație pentru copiii, ai căror părinți, fiind obligați să plătească pensia alimentară, sunt urmăriți de către

organele afacerilor interne în baza deciziilor instanțelor de judecată în legătură cu eschivarea lor de la achitarea pensiei alimentare.

În context, instanța de apel a menționat că prin Decizia nr. 309/1153 privind refuz în stabilirea alocației, Rodică Dub i s-a refuzat în stabilirea alocației conform art. 9, alin.(2), art. 10 alin.(2) al Legii nr. 499 din 14 iulie 1999 ”privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni”, care prevede stabilirea alocației pentru copii în cazul pierderii întreținătorului – decesul unui sau ambilor părinți. (f.d.14, vol. I)

Suplimentar, instanța de apel a menționat că în cererea de apel nu s-a indicat prin ce s-a manifestat aplicarea eronată a normelor de drept material și din care circumstanțe aceasta rezultă, or, deși pct.1 al Hotărârii Guvernului nr.769 din 25 noiembrie 1992 ”Privind măsurile de ameliorare a situației materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare”, nu este abrogat, acesta nu poate fi aplicat, deoarece actul normativ la care se face trimitere, nu reglementează nici un tip de indemnizație pentru categoriile indicate în pct.1.

Totodată, instanța de apel a notat că este inoportună pronunțarea asupra altor obiecții invocate în cererea de apel, în situația în care, instanța de fond, a constatat și a elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, a determinat cadrul legal aplicabil litigiului, a analizat și a apreciat materialul probatoriu la justa lui valoare, în așa fel nefiind necesară verificarea suplimentară a circumstanțelor cauzei.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 02 noiembrie 2020, Dub Rodica a declarat recurs, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2020.

În motivarea recursului, reiterând circumstanțele de fapt și normele de drept reflectate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel, Dub Rodica a invocat că instanțele de judecată nu au elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, au interpretat eronat legea (Hotărârea Guvernului nr.769 din 25 noiembrie 1992 ”Privind măsurile de ameliorare a situației materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare”) și nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Or, în cazul inexistenței normei de drept care să reglementeze raportul litigios, instanța judecătorească a avut obligația să aplice norma de drept care reglementează raporturi similare (analogia legii), iar în lipsa unei astfel de norme, să se conducă de principiile de drept și de sensul legislației în vigoare (analogia dreptului) în temeiul art. 12 din Codul de procedură civilă.

Astfel, recurenta a menționat că instanța de apel a încălcat principiul disponibilității, prevăzut de art. 27 din Codul de procedură civilă, refuzând să dea apreciere, să ia o decizie asupra pretenției compensării cheltuielilor suplimentare, pentru medicamente pentru 2 copii invalizi.

De asemenea, recurenta consideră că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2020, i s-a încălcat dreptul la proprietate, protejat de Protocolul 1 CEDO, dreptul de acces la justiție, protejat de art. 6 CEDO, art. 13 CEDO, prin refuzul de a încasa de la CNAS a sumei prejudiciului material, pentru perioada în care CNAS nu a achitat indemnizații, nefiind achitată nici pensia de întreținere de către tatăl copiilor.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, este de menționat că, în

conformitate cu art.434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, la 15 octombrie 2020, instanța de apel a expediat participanților la proces, decizia Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2020, (f.d. 198, vol.II), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să probeze momentul recepționării acestora de către recurentă.

Astfel, în conformitate cu art.434 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului consideră că cererea de recurs, înregistrată la 02 noiembrie 2020, este depusă în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Dub Rodica este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Conform art.433 lit.a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Potrivit art.440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanțele de

judecată, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentei, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel și prima instanță, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

În altă ordine de idei, prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Dub Rodica.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa cărorva temeiuri în urma cărora ar fi necesară declararea recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin.(2), art.433 lit. a) și art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Dub Rodica.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas